

**Stanovisko hlavného kontrolóra mesta Nitry
k dodržaniu podmienok pre prijatie úveru na financovanie budúcej kúpy
stavby „BD Tehelná – 220 bytov bežného štandardu a technickej vybavenosti“**

V zmysle ustanovenia § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), hlavný kontrolór preveruje dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím. Z uvedeného dôvodu predkladám stanovisko k návrhu na prijatie úveru na financovanie budúcej kúpy stavby „BD Tehelná – 220 bytov bežného štandardu a technickej vybavenosti“ (mat. č. 1251/2026).

V prípade, že dôjde k porušeniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania podľa § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách, je hlavný kontrolór povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.

Hlavný kontrolór obce v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách skúma iba dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania, neskúma ich objem, charakter a rozpočtové náklady investičných akcií, na ktoré budú návratné zdroje použité.

Preverenie dodržiavania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania

1. Záonné ustanovenia pri použití návratných zdrojov financovania:

Na základe § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách môže obec na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, z Európskej únie a prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Podľa § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách sa do celkovej sumy dlhu mesta podľa ods. 7 nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu, z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty, záväzky z úveru poskytnutého z Enviromentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

Pri preverovaní dodržania podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania som vychádza z údajov poskytnutých odborom ekonomiky a rozpočtu, údajov z finančných výkazov mesta Nitry za rok 2025 a viacročného rozpočtu mesta Nitry na roky 2026 – 2028.

2. Stav dlhu mesta k 28.2.2026

Zostatok bankových záväzkov k 28.2.2026 (bez úverov ŠFRB) podľa FIN 5-04:	15 073 379 €
Nedočerpaná výška úveru z roku 2023 (10 mil.):	2 165 530 €
Nedočerpaná výška úveru z roku 2025 (5 mil.):	3 578 241 €
Novoprijatý a zatiaľ nečerpaný úver z roku 2025 na IA 2026 -2027	<u>12 100 000 €</u>
Spolu:	32 917 150 €

Skutočné bežné príjmy k 31.12.2025 podľa FIN 1-12: 117 959 345 €

Celková suma dlhu v pomere ku skutočným bežným príjmom za predchádzajúci rok predstavuje: 27,92 %

3. Výpočet dlhu mesta po započítaní navrhovaného úveru na financovanie budúcej kúpy stavby „BD Tehelná – 220 bytov bežného štandardu a technickej vybavenosti“ podľa predložených alternatív a preverenie splnenia podmienky uvedenej pod písm. a) §17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z.

Výpočet dlhu mesta podľa údajov pre rok 2026

A) Úver vo výške 2 220 936,75 €

Celková suma dlhu	32 917 150 €
Navrhovaná výška úveru	2 220 936,75 €
Spolu:	35 138 087
Skutočné bežné príjmy k 31.12.2025 podľa FIN 1-12:	117 959 345 €

Celková suma dlhu v pomere ku skutočným bežným príjmom za predchádzajúci rok predstavuje 29,79 %, t.j. zákonná podmienka podľa § 17 ods. 6 pís. a) je dodržaná.

B) Úver vo výške 22 591 906,75 €

Celková suma dlhu	32 917 150 €
Navrhovaná výška úveru	22 591 906,75 €
Spolu:	55 509 057
Skutočné bežné príjmy k 31.12.2025 podľa FIN 1-12:	117 959 345 €

Celková suma dlhu v pomere ku skutočným bežným príjmom za predchádzajúci rok predstavuje 47,06 %, t.j. zákonná podmienka podľa § 17 ods. 6 pís. a) je dodržaná.

Uvedené výpočty počítajú s najvyššou mierou dlhu mesta po započítaní všetkých schválených, čerpaných aj plánovaných úverov. Ku dňu prijatia navrhovaných úverov bude miera zadlženosti mesta klesať z dôvodu postupného zníženia, resp. celkového splatenia doterajších úverov.

4. Výpočet dlhovej služby mesta a preverenie splnenia podmienky uvedenej pod písm. b) § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z.

Skutočné bežné príjmy k 31.12.2025 podľa FIN 1-12:	117 959 345 €
Upravené bežné príjmy k 31.12.2025 (podľa písm. b):	61 260 954 €
Výška ročných splátok úverov vrátane úrokov na rok 2026: (podľa údajov k 28.2.2026)	3 801 300 €

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania z celkových skutočných bežných príjmov znížených o prostriedky podľa písm. b) predstavuje pre rok 2026 (k 28.2.2026) hodnotu 6,21 % (3 801 300 € : 61 260 954 €).

Dlhová služba mesta vo výške 6,21 % nezahrňa splátky istiny zo schválených úverov v roku 2025 vo výške 12,1 mil. € a 5 mil. €. Ich splatenie sa začína od roku 2027 a 2028. Zároveň od roku 2027 sa do splátok nebude zarátavať splátkový úver z UniCredit Bank z roku 2021, ktorý bude splatený v roku 2026.

Po započítaní splátok istiny vyššie uvedených úverov a istiny a úrokov z navrhovaných úverov, projekcia dlhovej služby mesta bude v jednotlivých rokoch nasledujúca:

Projekcia pre rok 2027:	6,62 % (4 054 290 € : 61 260 954 €)
Projekcia pre rok 2028:	7,53 % (4 610 844 € : 61 260 954 €)
Projekcia pre rok 2029:	
Úver A):	8% (4 898 294 € : 61 260 954 €)
Úver B):	7,63% (4 676 294 € : 61 260 954 €)
Projekcia pre rok 2030:	
Úver A):	7,87 % (4 821 794 € : 61 260 954 €)
Úver B):	7,51 % (4 599 791 € : 61 260 954 €)
Projekcia pre rok 2031:	
Úver A):	7,74 % (4 740 794 € : 61 260 954 €)
Úver B):	9,51 % (5 825 994 € : 61 260 954 €)

Skutočná výška istiny a úrokov z navrhovaných úverov sa bude odvíjať od intenzity ich čerpania, ako aj zazmluvnenej úrokovej sadzby. Prepočet ráta s 3,5 % úrokom.

Projekcia sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania v pomere ku celkovým skutočným bežným príjmom zníženým o prostriedky podľa písm. b) (podľa údajov za rok 2025) v jednotlivých rokoch spĺňa zákonom stanovované %, t.j. zákonná podmienka podľa § 17 ods. 6 písm. b) je dodržaná.

Záver:

Na základe predchádzajúcich výpočtov a údajov o stave dlhu mesta konštatujem, že podmienky pre prijatie úveru A) vo výške 2 220 936,75 € a úveru B) vo výške 22 591 906,75 € podľa aktuálnych údajov sú v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. dodržané. Pri zohľadnení plánovaných úverov je celková zadlženosť mesta voči bežným príjmom pri úvere A) na úrovni 29,79 %, pri úvere B) na úrovni 47,06 % (podľa údajov za rok 2025). Dlhová služba podľa projekcie je najvyššia v roku 2031 a jej hodnota je na úrovni 9,51 %.

V zmysle § 17 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pri dosiahnutí úrovne celkového dlhu mesta vo výške 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka vzniká mestu povinnosť prijať opatrenia smerujúce k jeho zníženiu. Keďže

variant úverového financovania podľa písm. B) pre rok 2026 dosahuje hodnotu mierne pod uvedeným limitom, bude nevyhnutné ku dňu prijatia úveru opätovne prehodnotiť ukazovateľ celkovej zadlženosti, a to najmä s ohľadom na prípadný pokles skutočných bežných príjmov, ktorý by mohol viesť k prekročeniu zákonom stanovenej hranice. Obdobné platí aj pri prípadnom navýšení úveru, čo môže spôsobiť prekročenie hodnoty 50%.

Zároveň upozorňujem aj na ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 583/2044 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to, že obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch. S ohľadom na záväzky mesta dôrazne odporúčam pravidelne monitorovať objem splátok a vyhodnocovať, či dlh nezostáva príliš vysoký v porovnaní s bežnými príjmami mesta.

V nadväznosti na vyššie uvedené tiež odporúčam, aby mesto v prípade priaznivej finančnej situácie vyplývajúcej z výsledkov hospodárenia v nasledujúcich rokoch zvažilo financovanie kúpy (resp. jej časti) predmetu navrhovaných úverov z vlastných finančných zdrojov.

Schválenie úveru mestským zastupiteľstvom je z pohľadu platnej legislatívy viazané na zabezpečenie finančnej kontroly krytia záväzku mesta pred podpisom zmluvy v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite, pričom jeho reálne zapojenie do rozpočtu mesta je možné pri rešpektovaní pravidiel dlhovej brzdy, až po parlamentných voľbách v roku 2027. Zároveň musí byť najneskôr premietnuté do rozpočtu mesta na rok 2030.

Ing. Oľga Hetényiová, v.r.
hlavná kontrolórka mesta Nitry

V Nitre, dňa 20.3.2026